

25. april 2024

FM2024/80

Forslag til forespørgselsdebat om de overordnede principper i Inatsisartutlov om valg til Inatsisartut, herunder metode til fordeling af mandater, antal Inatsisartutmedlemmer samt hvorledes vi kan sikre bred repræsentation fra landet, med kredsmandater fra de gamle 17 kommuner før kommunesammenlægningerne, og ud fra bystørrelse.

(Medlem af Inatsisartut Jens NapätôK', Naleraq)

På vegne af Siumut vil jeg først og fremmest gerne takke forslagsstilleren Jens Napätôk fra Naleraq for at bringe dette vigtige emne til debat. Det er afgørende, at vi fortsætter med at udfordre og evaluere vores valgsystem for at sikre, at det bedst muligt afspejler vores værdier og behov som samfund.

Jeg vil gerne understrege, at vi fra parti Siumut er enige med Naalakkersuisut i flere af de punkter, der er blevet fremhævet i deres svarnotat. Vi deler grundlæggende det synspunkt, at Grønland bør forblive en enkelt valgkreds for at sikre, at alle vælgere er ligestillede, og at hver stemme tæller lige meget, uanset hvor i landet man bor. Vi er også enige i betydningen af at bevare valgfriheden for vælgerne, så de har mulighed for at stemme på alle partier og give personlige stemmer til specifikke kandidater.

Desuden anerkender vi vigtigheden af at bevare det nuværende antal Inatsisartutmedlemmer på 31. Som Naalakkersuisut påpeger, ligger gennemsnittet af parlamentsmedlemmer for lovgivende forsamlinger i Europa, der repræsenterer under 100.000 indbyggere, omkring 32. Vi mener, at det nuværende antal medlemmer er passende og sikrer en effektiv beslutningsproces.

Siumut er dybt engageret i vores lands statsdannelse, og derfor mener vi, at det er naturligt at overveje muligheden for at øge antallet af Inatsisartut-medlemmer. Dette vil ikke kun muliggøre en mere ligelig fordeling af arbejdsbyrden, men også forbedre lovkvaliteten og sikre større repræsentation for vores samfunds mange små byer og bygder.

Det er selvfølgelig sådan, at et mindre antal Inatsisartut-medlemmer kan føre til hurtigere og mere effektive beslutninger i salen. Dog må vi også være opmærksomme på, at færre medlemmer kan resultere i en skævvridning af repræsentationen, hvor kun de større byer er tilstrækkeligt repræsenteret. Derfor er det afgørende, at vi nøje vurderer, hvad der vil være mest passende, både nu og når Grønland bliver en selvstændig stat.

Skal antallet af Inatsisartutmedlemmer forblive på 31, eller bør vi overveje at øge eller mindske dette antal? Denne beslutning har betydelige konsekvenser for vores demokratiske repræsentation. Et mindre antal medlemmer kan føre til en mere effektiv beslutningsproces, men det kan også risikere at marginalisere visse befolkningsgrupper. Omvendt kan et større antal medlemmer sikre bredere repræsentation, men det kan også gøre det vanskeligere at nå til enighed.

Det er også vigtigt at overveje spørgsmålet om stemmeret. Vi bør hurtigst muligt vurdere, hvor lang tid man skal have tilhørsforhold til Grønland og bopæl, før man kan stemme til vores parlament. Dette er et vigtigt skridt for at sikre, at vores valgsystem afspejler vores samfunds realiteter og behov.

Afslutningsvis vil jeg gerne fremhæve, at selvom vi reviderede valgloven for blot fire år siden, mener vi, at der altid er plads til debat og forbedringer. Derfor hilser vi debatten om de grundlæggende principper velkommen og ser frem til at bidrage konstruktivt til den.

Lad os arbejde sammen om at styrke vores demokrati og sikre en retfærdig og inklusiv repræsentation for alle borgere i Grønland.

Kuno Fencker
Siumut